

ОГЛЯД РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ГЕМОРОЮ

©О. І. Онишків

Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Резюме: проаналізовано вітчизняний фармацевтичний ринок лікарських засобів для лікування геморою. Встановлено, що закордонні лікарські засоби становлять 60,61 %, а вітчизняні, відповідно, 39,39 %. Найпоширенішими лікарськими формами є супозиторії (34,85 %) та мазі (21,21 %).

Ключові слова: лікарські засоби для лікування геморою, фармацевтичний ринок.

Вступ. Протягом багатьох десятиліть геморою був і залишається актуальною проблемою медицини. Це пов'язано з широкою поширеністю захворювання, зокрема у структурі проктологічних захворювань геморою посідає перше місце та становить близько 40 % від усіх захворювань прямої кишки та анального каналу. Розповсюдженість захворюваності на геморою серед населення становить 140–160 чоловік на 1000 дорослого населення [1]. Дане захворювання є досить серйозною проблемою, адже постійний біль в ділянці заднього проходу, свербіж, кровотеча з прямої кишки за декілька місяців або років знесилюють хворого, істотно знижуючи якість його життя, порушуючи працездатність і соціальну адаптацію [2, 3].

При гострому неускладненому перебігу захворювання провідну роль відіграє медикаментозна терапія, переважно місцева, яка забезпечує швидке і ефективно знеболення аноректальної зони, зменшення запалення і набряку уражених тканин, розсмоктування тромбів і, по суті, є засобом надання невідкладної допомоги пацієнтові. Препарати системної дії зазвичай призначаються у вигляді таблеток і капсул, це переважно венотоники, які зміцнюють стінку вени та підвищують її тонус, та капіляростабілізуючі лікарські засоби (ЛЗ) [4, 5].

На сучасному фармацевтичному ринку спостерігається збільшення кількості нових ЛЗ для лікування геморою від різних виробників, тому якість лікарської допомоги значною мірою залежить від рівня достовірності та доступності фармацевтичної інформації.

З огляду на вищевказане актуальними є цілеспрямовані маркетингові дослідження сучасного стану вітчизняного ринку ЛЗ для лікування геморою. Моніторинг розвитку даного сегмента українського ринку за останні роки засвідчив необхідність його проведення з метою розробки рекомендацій щодо удосконалення асортименту досліджуваної групи ЛЗ [5].

Методи дослідження. Аналіз товарного асортименту препаратів для лікування геморою проводили згідно з Державним реєстром лікарських засобів України та класифікаційною системою АТС [6, 7].

Результати й обговорення. При маркетинговому вивченні вітчизняного ринку ЛЗ для лікування геморою дотримувались АТХ класифікаційної системи, відповідно з якою досліджувані ЛЗ належать до групи С05 «Ангіопротектори». Вивчали асортимент ЛЗ двох підгруп, а саме С02А «Засоби для лікування геморою і анальних тріщин для місцевого застосування» та С05С «Капіляростабілізуючі засоби» [6].

Аналіз Державного реєстру лікарських засобів, дозволених до медичного застосування в Україні, показав, що асортимент готових ЛЗ для лікування геморою станом на травень 2014 р. налічує 66 найменувань [7].

На сьогодні основний асортимент препаратів для лікування геморою на вітчизняному фармацевтичному ринку формується за рахунок ЛЗ закордонного виробництва, на їх частку припадає близько 60,61 % асортименту, вітчизняні препарати займають на ринку відповідно – 39,39 % (рис. 1).

Аналіз Державного реєстру ЛЗ показав, що препарати даної групи постачають на український ринок фірми-виробники із 14 країн світу. Лідером за кількістю запропонованих ЛЗ для лікування геморою виступає Німеччина, яка репрезентує на внутрішньому фармацевтичному ринку 17,5 % асортиментних позицій. Активні позиції серед країн-імпортерів також займають Російська Федерація та Італія – по 12,5 % асортименту кожна, Індія – 10 %, Швейцарія, Франція та Болгарія – по 7,5 % кожна. Частка ж асортименту ЛЗ для лікування геморою інших країн, які присутні на вітчизняному ринку, коливається в межах 1,5 – 5 % (рис. 2).

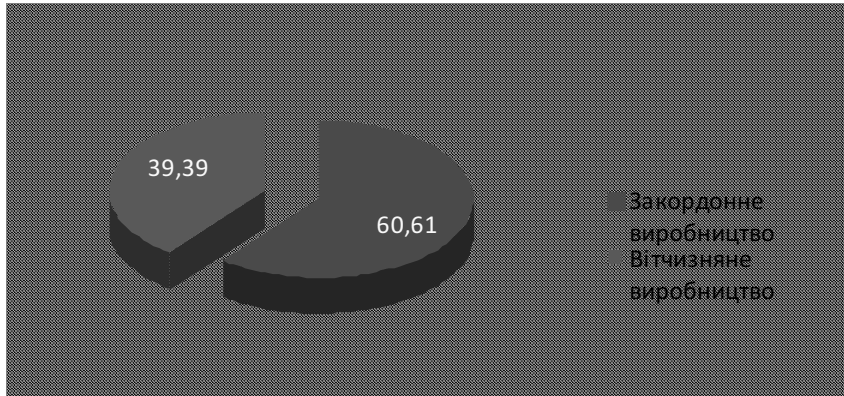

Рис. 1. Діаграма розподілу асортименту ЛЗ для лікування геморою за виробництвом.

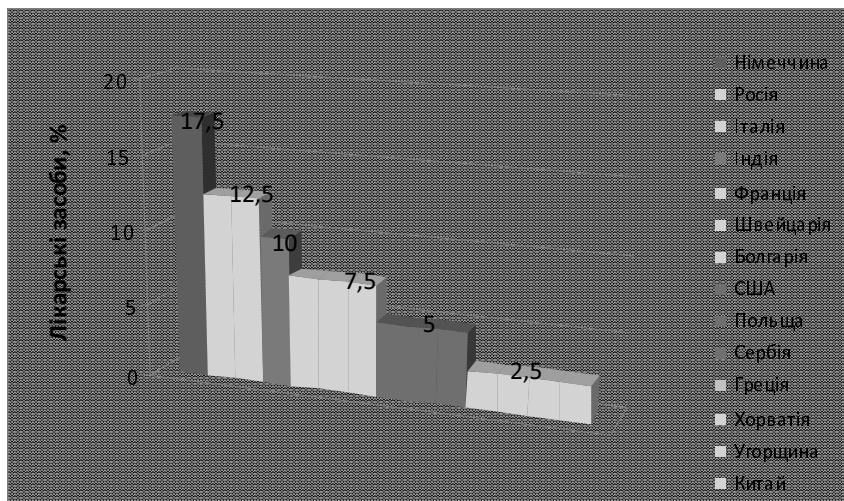

Рис. 2. Діаграма розподілу асортименту ЛЗ для лікування геморою за країнами-виробниками.

Іноземні країни представлені 24 виробниками, зокрема фармацевтичними країнами Німеччини («Стада», «Ваймер Фарма», «Др. Каде Фармацевтична фабрика»), Росії (ВАТ «Нижфарм»), Італії («Іstituto де Анжелі», «Інтендіс Мануфактурінг»), Індії («Хімалая Драг Компані», «Дже-ном», «Авентіс Фарма»), Франції («Бофур Іпсен Індустрі», «П'єр Фабр Медикамент Продакшн», «Лаб. Серв'є Індастрі»), Швейцарія («Новартіс Консьюмер Хелс», «Стреулі Фарма»), Болгарії («Балканфарма-Троян АТ», «Адіфарм»), США («Сагмел»), Польщі («Тева Кутно», «Гербаполь»), Сербії («Хемофарм»), Греції («Клева»), Хорватії («Ядран Галенська Лабораторія»), Угорщини («Гедеон Ріхтер»), Китаю («Фармацевтичне підприємство Маїнлун»). Асортимент імпортованих препаратів якісно відрізняється від вітчизняного. Це пояснюється насамперед вищими вимогами закордонних ринків, кращим технічним оснащенням підприємств, більшими інвестиціями в інноваційні розробки.

Номенклатуру українських препаратів для лікування геморою складають 26 препаратів,

тобто українські виробники займають одну із передових позицій щодо виробництва препаратів даної групи. Випуск вітчизняних ЛЗ для лікування геморою забезпечують 10 заводів-виробників, у тому числі ВАТ «Монфарм», ПАТ «Лекхім-Харків», ВАТ «Київмедпрепарат», ЗАТ ФФ «Дарниця», ЗАТ НВЦ «Борщагівський ХФЗ», ВАТ ФФ «Віола» та ін. Також необхідно відмітити, що вітчизняне виробництво ЛЗ для лікування геморою здійснюється, головним чином, за рахунок модифікації препаратів традиційної номенклатури та випуску препаратів-генериків.

Порівняльна оцінка асортиментних пропозицій груп С02А і С02В, репрезентованих на фармацевтичному ринку України щодо лікарської форми, вказує на те, що найбільш питомо вагу в цьому аспекті мають м'які лікарські форми (69,7%), а саме супозиторії, мазі, гелі, креми, на тлі незначної частки твердих і рідких лікарських форм, які сумарно складають 30,3% номенклатури (рис. 3).

Аналіз сучасного стану фармацевтичного ринку дозволив виділити тенденцію збільшення кількості

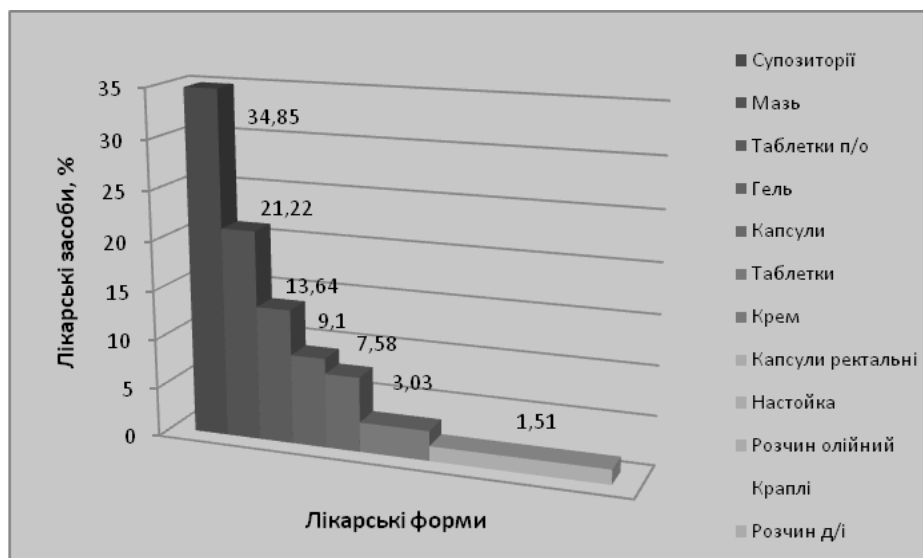

Рис. 3. Діаграма розподілу асортименту ЛЗ для лікування геморою за лікарською формою.

ЛЗ лікування геморою природного походження (рис. 4). Лікувальна ефективність природних засобів зумовлена їх певними перевагами над синтетичними препаратами – наявність «м'якої» дії завдяки вмісту біологічно активних сполук, близьких до ендогенних речовин організму, шириною терапевтичної дії з відносною безпечністю, порівняно рідшою появою побічних реакцій та ін.

Зокрема, ЛЗ для лікування геморою природного походження становлять 46,98 % усього асортименту, 21,21 % – синтетичного походження та – 31,81 % це комбіновані препарати, які містять в своєму складі інгредієнти як синтетичного, так і природного походження. Також варто зазначити, що у переліку ЛЗ для лікування геморою монопрепарати становлять меншу частку (27,27 %), ніж комбіновані (72,72 %), що пов'язано, ймовірно, з недостатньою лікувальною ефективністю перших.

Висновки. 1. Український ринок ЛЗ для лікування геморою сформований переважно закордонними виробниками. Серед країн-імпортерів лідером є Німеччина, яка репрезентує на внутрішньому фармацевтичному ринку 17,5 % асортиментних позицій. Випуск вітчизняних препаратів для лікування геморою забезпечують 10 заводів-виробників.

2. Встановлено, що найпоширенішими лікарськими формами у загальній структурі асортименту даної групи є супозиторії і мазі, які становлять 34,85 та 21,21 % відповідно.

3. Аналіз сучасного стану фармацевтичного ринку дозволив виділити тенденцію збільшення кількості ЛЗ лікування геморою природного походження, які становлять 46,98 %.

4. Отримані результати досліджень свідчать про необхідність оновлення асортименту вітчизняних ЛЗ для лікування геморою. Адже вітчиз-

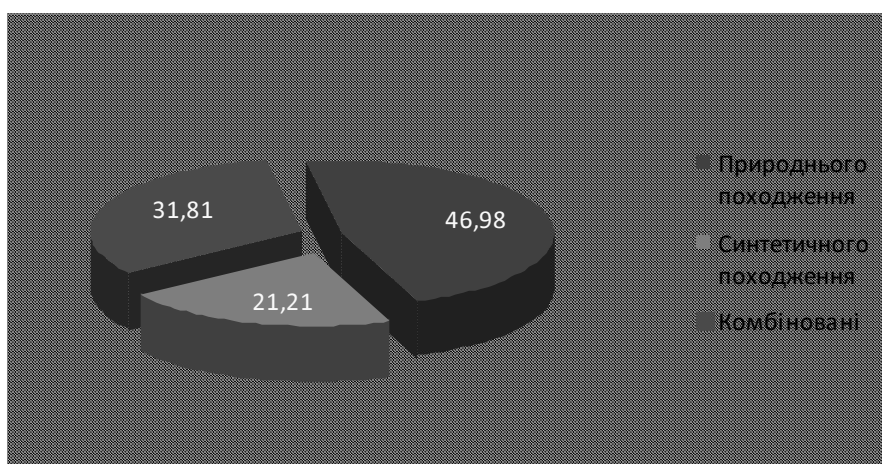

Рис. 4. Діаграма розподілу асортименту ЛЗ для лікування геморою за походженням.

няне виробництво здійснюється, головним чином, за рахунок модифікації препаратів тради-

ційної номенклатури та випуску препаратів-генериків.

Література

1. Медико-демографічна ситуація та організація медичної допомоги населенню у 2010 році: підсумки діяльності системи охорони здоров'я та реалізація Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава". – К. : МОЗ України, 2011. – 104 с.
2. Мищенко Н. В. Геморрой: задачі терапії и вибор лікарської тактики / Н. В. Мищенко // Медична газета «Здоров'я України». – 2008. – № 6. – С. 51.
3. Шудрак А. А. Результати сфінктерометричного дослідження у хворих на хронічний геморрой після малоінвазивного лікування / А. А. Шудрак, Є. В. Цема // Харківська хірургічна школа. – 2010. – № 6(44). – С. 121–124.
4. Казимирко В. К. Диагностика и лечение геморроя в практике врача-терапевта / В. К. Казимирко // Медична газета «Здоров'я України». – 2009. – № 6. – С. 56–57.
5. Аналітичний огляд сучасних антигемороїдальних засобів для місцевого застосування / Н. Б. Бурд, О. А. Гісцева, С. В. Гарная [та ін.] // Фітотерапія. – 2008. – № 3. – С. 45–50.
6. Компендиум. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://compendium.com.ua/>
7. Реєстр лікарських засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua>

ОБЗОР РЫНКА ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ ГЕМОРРОЯ

О. И. Онышкив

Тернопольский государственный медицинский университет имени И. Я. Горбачевского

Резюме: проанализирован отечественный фармацевтический рынок лекарственных средств для лечения геморроя. Установлено, что заграничные лекарственные средства составляют 60,61 %, а отечественные, соответственно, 39,39 %. Наиболее распространенными лекарственными формами являются суппозитории (34,85 %) и мази (21,21 %).

Ключевые слова: лекарственные средства для лечения геморроя, фармацевтический рынок.

REVIEW OF MARKET OF MEDICATIONS FOR HEMORRHOID TREATMENTS

O. I. Onyshkiv

Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky

Summary: structure of domestic pharmaceutical market of medications for hemorrhoid treatments was analyzed. It is set, that the foreign medications compose 60.61 %, domestic – 39.39 %. The most widespread medicinal forms are suppository (34.85 %) and ointments (21.21 %).

Key words: medications for hemorrhoid treatments, pharmaceutical market.

Отримано 06.05.14